

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/65/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719205997
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6719205997.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a Mgr. Janky Benkovičovej, v spore žalobkyne T. X., narodennej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom I. XXXX, Detva, právne zastúpenej JUDr. Jánom Krnáčom, advokátom, so sídlom Námestie SNP 70/36, Zvolen, proti žalovanému Generali Poist'ovňa, a. s., so sídlom Lamačská cesta 3/A, Bratislava, IČO: 35 709 332, právne zastúpenému JUDr. Gabrielou Reichovou, advokátkou, so sídlom Pavla Mudroňa 26, Martin, o zaplatenie náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 10C/38/2019-103 z 18. júna 2020, takto

rozhodol:

I. Uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania (druhý výrok) **potvrdzuje.**

II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni **nepriznáva.**

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým uznesením konanie zastavil (prvý výrok). Žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (druhý výrok).

2. V odôvodnení uznesenia prvoinštančný súd aplikujúc ust. § 144, § 145 ods. 1 a § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) uviedol, že konanie zastavil vzhľadom na späťvzatie žaloby žalobkyňou realizované pred začatím pojednávania a preto neskúmal ani postoj žalovaného, ktorého prípadný nesúhlas so späťvzatím by bol neúčinným. Pri rozhodnutí o trovách konania aplikoval ust. § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a odkazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obo 183/92 zo dňa 27. 10. 1992 dospel k záveru, že v prejednávanej veci zastavenie konania procesne zavinila žalobkyňa, ktorá zobrala žalobu späť z iného dôvodu než pre určité správanie sa žalovaného. Preto priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

3. V zákonnej lehote podala proti uzneseniu odvolanie žalobkyňa napádajúc jeho výrok týkajúci sa náhrady trov konania. Navrhla uznesenie v tomto rozsahu zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. V odvolaní popísala zranenia utrpene pri dopravnej nehode zo dňa 07. 12. 2017, v dôsledku ktorých bola niekoľko mesiacov práceneschopná a neskôr uznaná za invalidnú pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav (s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 71 %). Následky úrazu ju obmedzujú vo všetkých sférach života a okrem toho sú nepriaznivými aj jej ostatné pomery a situácia. Uviedla, že predmetom žaloby bol nárok na náhradu škody z titulu straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti trvajúcej od 07. 12. 2017 do 05. 12. 2018 a posudzovanie právneho základu veci výrazne determinoval nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 10/2016-53 zo dňa 10. 10. 2018 a s ním spojené súvislosti zmien právnej úpravy v ust. § 446 OZ vrátane zákona č. 394/2019 Z. z., ku ktorým súdna

prax nezaujala relevantné a pružné stanovisko. Ku dňu úrazu bola v dvoch pracovnoprávných vzťahoch a obaja zamestnávateľi mali problémy so stanovením údajov nutných k vyčísleniu jej nároku. Preto jej nemožno pripísať na ťarchu predvídateľnosť priebehu konania a vývoja praxe posudzovania jej nároku a pokiaľ sa stav vecí postupne ozrejml, pristúpila k späťvzatiu žaloby. Poukázala tiež na to, že si uplatňovala náhradu škody v súvislosti s ublížením na zdraví a v súvislosti s trestným činom a tak ako poškodená má osobitné postavenie vyjadrené aj zákonným priznaním oslobodenia od súdnych poplatkov. Okresný súd mal aplikovať ust. § 257 CSP a žalovanému náhradu trov konania nepriznať. Napokon žalobkyňa namietala, že okresný súd porušil jej právo na spravodlivý proces tým, že výrok o trovách konania nedostatočne zdôvodnil, keď z rozhodnutia nie je dostatočne zrejmé, na základe akých konkrétnych skutočností dospel k svojmu záveru v otázke náhrady trov konania, a to aj v kontexte s ust. § 257 CSP.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil vo výroku o trovách konania ako vecne správne.

7. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

10. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým uznesením súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie prvoinštančného súdu je vo výroku o trovách konania vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením uznesenia, ktoré je dostatočne podrobné, ale i jasné, zrozumiteľné a presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými otázkami a aspektmi, čím spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uznesenia vyplývajúce z ust. § 220 ods. 2 v spojení s § 234 ods. 2 CSP. Odôvodnenie napadnutého uznesenia poskytuje jasnú a správnu odpoveď na otázku, z akého dôvodu a podľa akého zákonného ustanovenia súd prvej inštancie priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi.

11. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie obsahom odôvodnenia uznesenia neporušil právo žalobkyne na spravodlivý proces. Ustanovenie § 236 CSP určuje ako jednu z náležitostí uznesenia „stručné odôvodnenie“ a to, čo má odôvodnenie uznesenia obsahovať zasa určuje ust. § 220 ods. 2 CSP týkajúce sa síce odôvodnenia rozsudku, avšak v zmysle § 234 ods. 2 CSP primerane použiteľné aj na postup pri odôvodnení uznesenia. Odvolací súd prihliadajúc na uvedené a primerane aplikujúc ustanovenie § 220 ods. 2 CSP konštatuje, že okresný súd uznesenie adekvátne a v dostatočnom, zákone zodpovedajúcom rozsahu zdôvodnil. Napadnuté uznesenie teda nemožno zaradiť do kategórie takých, ktoré neposkytujú dostatok dôvodov pre posúdenie správnosti prijatého výroku, pretože jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

12. Ďalej odvolací súd uvádza, že žalobkyňa v odvolaní nijakým spôsobom nespochybnila správnosť záveru okresného súdu o tom, že späťvzatím žaloby procesne zavinila zastavenie konania. Toto konštatovanie považuje aj odvolací súd za správne, lebo žalobkyňa v späťvzati žaloby neuviedla žiaden dôvod, ktorý ju k tomu viedol. Uviedla len, že berie žalobu späť. Okresný súd preto správne a dôvodne aplikoval ust. § 256 ods. 1 CSP, ktoré vyjadruje povinnosť strany sporu znášať trovy konania protistrany v prípade zavinenia na zastavení konania. Žalobkyňa pritom neopodstatnene vytýkala prvoinštančnému súdu, že sa nezaoberal aplikáciou ust. § 257 CSP, pretože ani podľa odvolacieho súdu nemal okresný súd dôvod takto urobiť. Pokiaľ na toto ustanovenie žalobkyňa cestou právneho zástupcu nepoukázala

a teda nijak nenaznačila (a to ani v späťvzati žaloby), že by na jej strane existovali okolnosti, v ktorých by bolo možné vidieť naplnenie dôvodov hodných osobitného zreteľa, dôvodne sa súd prvej inštancie týmto ustanovením nezaoberal. Inak povedané, ak súd prvej inštancie dospel k záveru o potrebe aplikácie ustanovenia založeného na procesnom zavinení strany na zastavení konania (v tomto prípade žalobkyne), nemal dôvod bez podnetu zo strany žalobkyne skúmať, či je dôvod na aplikáciu ust. § 257 CSP, podľa ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Ust. § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a zodpovednosti za zavinenie, kedy súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. To znamená, že súd nemusí zaviazať stranu sporu na náhradu trov konania, hoc by ich inak mala znášať. Ide o právnu úpravu, ktorá umožňuje súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva. Je to výraz skutočnosti, že zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol všetky situácie, ktoré sa v praxi môžu vyskytnúť a preto poskytuje súdu priestor na to, aby urobil za dosť spravodlivosti aj v prípadoch, že zákonné znenie riešenia otázky trov konania smeruje k inému výsledku. Aplikácia ust. § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú inak naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré inak procesne úspešnej strane sporu náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý je potrebné v rozhodnutí náležite odôvodniť. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane strán sporu. Pod dôvody hodné osobitného zreteľa sa spravidla zahŕňa neprimeraná tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povaha okolností sporu, zložitost' doposiaľ neriešenej právnej problematiky, či zložitost' prípadu v súvislosti s výkladom medzinárodnej zmluvy, resp. osobné pomery strany sporu.

14. Vychádzajúc z uvedeného je preto potrebné zdôrazniť, že ust. § 257 CSP je korektívom pre nepriznanie náhrady trov konania sporovej strane, ktorá by inak (či už vzhľadom na svoj úspech v spore alebo vzhľadom na zavinenie protistrany na zastavení konania) mala nárok na náhradu trov konania, avšak v súvislosti s daným sporom existujú okolnosti, pre ktoré nie je spravodlivým priznať jej náhradu trov konania. Ide teda o právnu úpravu riešiacu situácie, v ktorých by nebolo spravodlivým, aby ten, kto dôvodne bránil svoje právo dostal náhradu účelne vynaložených trov konania.

15. V prejednávanej veci odvolací súd nedospel k tomu, že by bolo nespravodlivým priznať žalovanému náhradu trov konania voči žalobkyňi. Hoc by totiž odvolací súd aj akceptoval všetky žalobkyňou v odvolaní uvádzané dôvody (že predmetom konania bola uplatnená náhrada škody na zdraví spôsobená ako následok trestného činu, nepriaznivý zdravotný stav žalobkyne a invalidita, zmena právnej úpravy a relevantná súdna prax týkajúca sa uplatneného nároku, problematické obstaranie podkladov od zamestnávateľov atď.) majúce inak povahu okolností subsumovateľných pod dôvody hodné osobitného zreteľa, musel prihliadať aj na tú rozhodujúcu skutočnosť, že tento spor by žalobkyňou nemusel byť možno ani iniciovaný (a tým by žiadne trovy žalovanému nevznikli), ak by sa so svojim nárokom obrátila na žalovaného ešte pred podaním žaloby. Bolo by tak možné nárok žalobkyne na náhradu škody posúdiť a možno aj s konečnou platnosťou vybaviť postupom žalovaného ako poisťovateľa upraveným v ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorého výsledkom by bolo buď poskytnutie plnenia alebo vysvetlenie dôvodov odmietnutia, resp. zníženia plnenia. Ust. § 15 ods. 1 cit. zákona totiž umožňuje, aby poškodený uplatnil svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, musí ale svoj nárok preukázať.

16. Žalobkyňa ako poškodená týmto spôsobom ale nepostupovala, pred podaním žaloby svoj nárok voči žalovanému neuplatnila, zrejme preto, že ho preukázať nevedela (čo odvolací súd vyvodzuje z obsahu jej odvolania) a ak sa potom až počas súdneho konania snažila svoj nárok ešte len ustaľovať (čo je zrejme z podanej žaloby a dvoch podaní doručených okresnému súdu dňa 24. 02. 2020 a dňa 03. 04. 2020) a následne preukazovať, odvolací súd nepovažuje za správne, aby si vynaložené trovy konania znášal sám žalovaný. Inými slovami, bola to žalobkyňa, ktorá nevyužila priestor na to, aby k sporu nedošlo a ak potom zavinila trovy na strane žalovaného, odvolací súd nepovažuje za nespravodlivé, aby ich znášala. Ak teda na jednej strane stáli žalobkyňou prezentované dôvody pre nepriznanie náhrady trov konania odôvodňujúce v inej situácii aplikáciu ust. § 257 CSP, tieto podľa odvolacieho súdu prevažuje zavinenie žalobkyne na vzniku tohto sporu, na čom má podiel iba žalobkyňa a nie žalovaný. Odvolací súd dodáva, že žalobkyňa podala žalobu zrejme len pod vplyvom hroziaceho premlčania nároku (porovnaj

dátum nehody dňa 07. 12. 2017 a podanie žaloby dňa 06. 12. 2019) a v presvedčení, že ho následne nejako „ustojí“, čo sa jej však vzhľadom na bezdôvodné späťvzatie žaloby nepodarilo. Súd prvej inštancie správne rozhodol o trovách konania a preto odvolací súd jeho uznesenie v napadnutom výroku ako vecne správne potvrdil.

17. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP. V tomto prípade bol v odvolacom konaní plne úspešný žalovaný, zásadne by teda mal nárok aj na náhradu trov odvolacieho konania. Pretože však zo spisu odvolací súd nezistil, že by žalovanému v odvolacom konaní nejaké konkrétne trovy vznikli (k odvolaniu žalobkyne sa nevyjadril), odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).